

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XV. Abbati Sancti a Alberti, Archidiac de Annona, & Præposit.
Camarac.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

lum habere contendunt in ejus præjudicium, & gravamen: quare id eis petit à nobis inhiberi. Quia verò nobis constitit de præmissis, discret. vestra mandamus, quatenus inquisitâ super his diligentius veritate, si vobis constiterit rem taliter se habere, dictis Presbyteris, & Clericis auctoritate nostra inhibeatîs expressè, nè præsumant, vel de novo fabricare sigillum, vel uti eo, si fortè noviter fabricarunt: ipsos, si contra prohibitionem nostram venire præsumperint, à præsumptione hujusmodi per censuras Ecclesiasticas appellatione postpositâ compescentes.

NOTÆ.

1. ^a *Suessonen.]* Ita etiam legitur in quarta Compilatione, *sub hoc tit. cap. 2. De Sueffionensi Ecclesia jam nonnulla adduxit in c. 2. ne Sede vacan.*
^b *Iotren.]* Monasterium hoc est Ordinis Divi Benedicti in Diocesi Meldensi, vulgò dictum de Iouars, cujus meminerunt Albertus Mireus in *Galtea Christ. Chopinus lib. de sacra pol. tit. 1. fol. 59.*
2. ^c *Caput est.]* Cum jurisdictione, juxta tradita in *cap. dilectâ, de majorit. & obed.*

COMMENTARIUM.

3. **L**icet quilibet privatus possit uti sigillo privato; tamen sigillum publicum, seu authenticum, quod sublimè argumentum est imperii, & jurisdictionis, tantùm supremi Principes, tam sæculares, quàm Ecclesiastici, nec non Abbates regulares, Capitula & Collegia approbata habere valent ad fidem publicè faciendam pro tota communitate, *c. 2. & 3. de fide instrum. cap. post sessionem 7. de probat. cap. cum nobis, de testib.* Concilium Londin. celebratum anno 1237. Præsidente Othone Cardinali Legato Sedis Apostolicæ in Anglia, apud Matthæum Paris. *Quoniam Tabellionum usus in Regno Anglia non habetur, propter quod magis ad sigilla authentica credi est necesse, ut eorum copia facilius habeatur, statuimus ut sigillum habeant non solum*

Archiepiscopi, & Episcopi, sed etiam eorum Officiales, nem Abbates, Priores, Decani, Archidiaconi, & eorum officiales, Decani rurales, nec non Ecclesiarum Cathedralium Capitula, & cetera quoque Collegia, & Conventus cum suis Rectoribus, aut divorsim juxta eorum consuetudinem, vel statum, pro varietate quoq; cujuslibet prædictorum habeat unusquisque sigillum, nomen puta dignitatis, officii, collegii, & etiam illorum proprium nomen, qui dignitatis, vel officii perpetui gaudent honore, insculptum notis, & characteribus manifestis; sicque sigillum authenticum habeant. Denique illi, qui temporale officium susceperint, puta Decani rurales, & Officiales, sigillum suum, quod tantum officii nomen habeat insculptum, finito officio ei à quo habebant officium, continere & sine mora resignent. Probat Theodorus Oping de jure sigil. c. 4. & 5. Ciron. ad tit. de his qui sunt à majori parte, Altesferra de Ducibus lib. 3. c. 4. & nos de sigillo Imperatoris, & Episcopi egimus in d. c. 2. c. inter, de fide instrum. cap. post sessionem, de probat. Undè rescripsit Honorius III. in præsentî decrevit, Clericos Iotrensis Monasterii non posse uti sigillo authentico, quia unum corpus, aut collegium non habebant & simile sigillum est argumentum Capituli, aut communitatis approbata. c. 47. de ap. pel. Joan. Sarisbar. epist. 291. docent ultra congestos à Barbofa in præsentî Cironius in notis ad hunc rex Anguianus lib. 2. de legibus, c. 1. Azeved. in l. 1. tit. 2. lib. 4. recopit. Altesferra dicto cap. 4. ad finem.

CAPUT XV.

Abbati Sancti Alberti, Archidiacono de Annona, & Præpositi, Camarac.

Gravem, & dolore non vacuam, ac toti Clero contumeliarum aculeis circumfertam recepimus quaestionem, quod quum Venerabilis Frater noster ^b Ambianensis Episcopus quoddam beneficium vacans, quod ^c altare dicitur de Villefco, cuidam idoneo, prout ad se spectare credebat, absente tamen Ambianensi Archidiacono contulisset, idem Archidiaconus stipatus caterva Manofferi fratris sui, & quorundam aliorum, accedens ad Episcopum memoratum, & proponens, quod ei injuriatus fuerat super hoc, institit apud eum, ut sine causæ cognitione à beneficio ipso prorsus amoveretur ab Episcopo institutus. *Et infra:* Discretionî vestra mandamus, quatenus si vobis constiterit, Archidiaconum sæpèdictum semel, & secundo contra fidem ^d homagii præstiti ac debitam reverentiam Episcopum suum esse Dominum denegasse, vel in foro ^e sæculari super rebus spiritualibus deposuisse contra Episcopum, attendendo quod sibi responderet ibidem, aut invasioni Episcopi, & sociorum ejus, quam M. frater ejus cum complicibus suis fecit, causam, vel consilium præbuisse, ipsum tanquam membrum putridum, nè suâ contaminet alios corruptelâ, ab Ambianensi Ecclesia perpetuò abscindatis, & removeatis omninò, facientes beneficia, quæ idem detinet, personis idoneis per illos, ad quos donatio eorum pertinet, assignari: alioquin quia publicâ famâ laborat, & manifestæ præsumptiones apparent, purgationem ei super præmissis canonicam cum manu decima ejusdem dignitatis, & ordinis ejusdem Provincia indicatis: quod si fortè in tali purgatione defecerit infra tempus præfigendum à nobis, ipsum cujuslibet contradicti appellationis impedimento sublatis, ab officio, beneficioque privetis, facientes nihilominus, sicut superius est expressum, beneficia quæ idem Archidiaconus detinet, personis idoneis assignari.

NOTÆ

NOTÆ.

^a *Sancti Alberti.*] Ita legitur in quinta compilatione, ubi *sub tit. de purgatione canonica*, c. 1. reperitur textus hic; sed legendum esse *sancti Alberti*, ut habetur in sexta collectione, jam notavit Cironius in *præsenti*, Monasterium hoc sancti Alberti est Canonicorum Regularium Ordinis D. Angustini, ut referunt Mireus *de colleg. regul. cap. 37.* Pennotus *lib. 2. hist. canonic. regul. cap. 38. nu. 4.* Fratres Sarmathani *tom. 4. Gallie, fol. 101.* & extat præclarissimum elogium horum Canonicorum apud Cardinalem Jacobum de Vitriaco in *hist. Occid. cap. 21.* De Cameracensi Diœcesi nonnulla notavi in *cap. 19. de rescript.*

^b *Ambianensi.*] Gerardus videlicet, seu ejus prædecessor Arnulfus; nam Chenu, qui in Chronolog. Gallie seriem Præsulum hujus Ecclesiæ scripsit, his Episcopis tempus, aut ætatem non præfixit.

^c *Aliare.*] Plerumque altare ponitur pro Ecclesiâ, seu beneficio, *cap. quæsitum ii. quæst. 1. cap. 1. de usuris*; notavi latè in *cap. 3. de statu monach.*

^d *Homagii.*] Id est fidelitatis promissæ, quam omnes Prælati inferiores, & Presbyteri tenentur præstare Episcopo, juxta tradita in *ca. 2. & 3. de jur. jur.* non verò accipias homagium pro jure vassallagii, quod pro officiis, atque beneficiis Ecclesiasticis absque labe simoniæ promitti non potest, *cap. ex diligenti, de simonia*, ubi probatur: nisi supponatur in præsentis casu, Archidiaconum feudum accepisse ab Episcopo, quia ejus ratione homagium illi plenè promittere, seu facere valebat, ut probat Martha *de jurisdic. part. 4. casu 4.*

^e *Foro seculari.*] In quo graviter deliquit Archidiaconus, *cap. nullus 6. & per totam ii. q. 3.* plura concessit Ant. August. in *epit. jur. lib. 30. tit. 5.* Undè non tantum ob ingratitude, ut voluit Doctor Garanna in *cap. final. de donat.* verum ob graviora scelera, videlicet conspirationis in Episcopum, & quia contra eum causam proposuit coram iudice seculari, meritò privatur omnibus beneficiis jam obtentis.

^f *Canonica.*] De qua agemus infra, in *tit. de purgat. canonic.* & propter hæc verba textus hic compilatus fuit in quinta compilatione, *sub tit. de purgat. canonic.*

CAPUT XVI.

Gregorius IX. *Universis Ecclesiarum Prælati.*

Nimis iniqua. *Et infra:* Cùm Religiosi viri abnegantes salubriter semetipsos, elegerint in paupertate Christo pauperi ad placitum famulari, tanquam nihil habentes, & omnia possidentes: non desunt plerique, tam Ecclesiarum Prælati, quam alii, qui cæcâ cupiditate seducti, propriæ aviditati subtrahi reputantes quidquid prædictis fidelium pietas elargitur, quietem ipsorum multipliciter inquietant. Volunt namque contra Regulam à Sed. Apostolica approbatam, & sui ordinis instituta, ipsis invititis eorum confessiones ^b audire, ac eis injungere poenitentias, & Eucharistiam exhibere: nec volunt, ut ^c Corpus Christi in eorum oratoris reservetur: & fratres ipsorum defunctos, apud Ecclesias suas compellunt ^d sepeliri, & eorum exequias celebrari: & si quis decedentium fratrum alibi, quam in suis Ecclesiis eligat sepulturam, funus primò ad Ecclesias suas deferri cogunt, ut oblatio suis usibus cedat. Nec sustinentes eos habere ^e campanam, vel cæmeterium benedictum, certis tantum temporibus permittunt ipsos celebrare divina. Volunt quoque in domibus eorum certum numerum fratrum, Sacerdotum, Clericorum, & laicorum, nec non cereorum, lampadum, & ornamentorum pro voluntate sua taxare, ac residuum cereorum, quando noviter apponuntur, exigunt ab eisdem: nec permittunt, quod novi sacerdotes eorum alibi, quam in Ecclesiis suis celebrent primas ^f Missas: eos nihilominus compellentes, ut in quotidianis Missis, quas in suis locis, & altaribus celebrant, oblationes ad opus eorum ^g recipiant: & servant quicquid etiam eis dum celebrant Missarum solemniam intrâ domorum suorum ambitum piâ fidelium devotione donatur, & ab ipsis extorquere oblationis nomine contententes, quod eisdem tam in ornamentis altaris, quam in libris Ecclesiasticis absolutè confertur, vindicant perperam juri suo. Quocirca mandamus, quatenus universi, & singuli à prænotatis gravaminibus desistatis, subditos vestros ab hujusmodi arctiùs compescendo.

NOTÆ.

^a *Gregorius IX.*] Qui præsentem edidit constitutionem in favorem Religiosorum contra Episcopos jurisdictione sua erga eos abutentes in casibus in præsentis expressis: & cùm registro epistoliarum hujus Pontificis careamus non possumus integram constitutionem edere.

^b *Confessiones audire.*] Ut olim faciebant antequam Monachi sacris Ordinibus initiarentur, sed ut laici degerent, juxta tradita in *cap. ad au-*

ves 5. de temp. ordin.

^c *Corpus Christi.*] Juxta morem Ecclesiæ illustratum in *c. 1. de custodia Eucharist.*

^d *Sepeliri.*] Cùm non solum ipsi Monachi, verum & laici possint apud ipsos eligere sepulturam, ut probavi in *cap. in nostrâ, de sepult.*

^e *Campanam.*] Excessum hunc examinabimus infra, in *cap. patentibus, de privileg.*

^f *Primas Missas.*] Quia in eis plerumque à cognatis, amicis & piis fidelibus fiebant oblationes, ut probat Vicecom. *to. 2. de rit. Missæ, lib. 4. c. 6. per totum g Recipient.*